

نۆزك يوردى

ناشرى : نۆزك يوردى

مدبرى : آق جورە اوغلى يوسف

۱۲۶ سايى ۱۱ جلد ۵ تىل

۱۳۳۳ ئاينى ۱۳۳۳

۲۲ سايى ۱۳۳۳

کندینه خلف اولان نسل ایچنده فکرت و جناب، حامدک الک تقدیرله او قودینی ایکی شاعر در.

— باشلا دیغکیز دوردن بوگونه قدر ادبیات و لسان آبی ترقی ایتدی، دکلمی افندم؛ نه دوشونیورسکیز!

— شبهه می وار، خالد ضیالر، فکرتلر، جنابلر فلان تجددی بک ایلری کوتوردیلر.

— گنج نسل حقده امیدوار میسکیز استاد؟ سوک وزن و لسان جریانلری تدقیقکیزه مظهر اولیورلری افندم؟

— نه چالیشیرلر سه فنا دکل! یارمق وزنی بنده بر قاج اثرمده قوللانمشمدر. فکرجه تیاتر ویه دهها موافق کفی اودر. عروض مخمده بک طنان اولیور. او قدر آبی دکل. ترکیبیز یازیلر ده اساس اعتباریه طرفدارم. عرب و عجم اصولی دردیزلی، بشیرلی ترکیبیر او قدر خوشه کیدر شینلر اولماسه کرک. یگی باشدن یازمق لازم کلسه، بن ساده یازمقی ترجیح ایدردم. فقط آلیشمتم. ترکیبیر بنم قولاغمه دهها مونس کلیور. بعضی یردهده الزمدر. افادهیه بک آهنگ و طمطراق ویرر. گجلرک ایچنده ذکیلری، استعدادیلری وار. البت نسللر تعاقب ایتدیکجه جریانلر تنوع ایده جکدر: یگی یگی مکتبلر، یگی یگی نظریه لر ظهور یاب اولاجق.

سؤاللرک زنجیرینی ایسته مه یرک بوراده قوپارمغه مجبور اولدم. چونکه حامدی هر کون کورمکه آلیشمش دوستلر اطرافنده حلقه تشکیل ایتمکه باشلا یورلردی.

تنها یکن بر ایکی ساعت ظرقنده کندینی ادبی ماضیسه ارجاع ایتمش شاعر و صنعتکار حامد آرتق معیداره استهز آلود بر اوفاق جمله سیله زائرلرینه التفاتلر، نشئه لر یاغدی ران کبار بر او صاحبی اولیورددی.

مساعده سنی رجا ایتدم. یالکیز بویو کلکده گوروله بیان او وقور تواضیه بی آویسک قابوسنه قدر تشییع ایتدی.

— بنده گیز ایچون راحتسز لغه قاتلان دیگیز. ده گرمیدی؟.. یسه بکله رم اولادم.. دیه المی ضیقدی.

شیشل : ۲۳ آقشرین ثانی ۱۳۳۱

درشن اشرف

عبارلر بوردن

آلمانیا ده مسلمان اسیرلر اوردو کاهنده قوردان بایرامی

آلمانلرک روس اوردو سندن آلدقلری یوز بیکارجه اسیرلر آرمه سنده بر جوق دینداش ولسلهاشیریزکده بولندقلرینی بیلمه من بوق کبیدر. بولردن بر قسمی ممالک عنایه ده توطن انجمنی ایسته دکلرندن بر خلی زماندن بری قافله قافله دارالخلافه کلکده درلر. آلمان حکومتی، روسلردن، انگلیزلردن، فرانسزلردن آلیتان مسلمان اسیرلری، غیر مسلملردن آبروب آبروجه اوردو کاهلر برلشدیرمش و بوظره «هلال اوردو کاهلری» نامی ویرمیشدر. هلال اوردو کاهلرنده مسلمانلرک اوامر دینیه لری دائره سنده حیات کچیره بیامه لری ایچون منقضى شرائطک موجود اوله سنه جوق چالیشلمشدر. بو اوردو کاهلرده ایکی جامع شریف ایله بر قاج امام و معلم وارددر. بش وقت نماز جامعته ادا ایدیله بیلدیکی، جمعه و بالخاصه بایرام نمازلرینک بویوک بر شمعنه ایله ایفا اولمه سنه اعتنا ایدیلکده در. هر طابورده بر درس خانه آچیلمشدر؛ بو درس خانه لرده قرآن کریم، علم حال، تورکجه او قویوب یازمق و آلمان

لسانی او کره تیلیمکده، بعضی آن صنعتلری ده کوستریلیمکده دره. یملکر، مسلمان اسیرلرک کندی آرملرندن سچیلیمش آشجیلر معرفتیه، شریعت اسلامییه موافق طرزده حاضرلاندی.

شمالی تورک اسیرلرینک اوردوگاهنده امامتی و مملکت ایتیمکده بولنان یازی آرقداشلر؛ زدن ع . ۱۰ . افندیمن، کچن قوربان بایرامنک اوردوگاهنده ناصل کچدیکنی حکایه ایدن برمکتوب آلدق. تورک دنیاسنک فکر و حیات جریانلرنجه اهمیتلی واقعه و دوشونجهلری بیلدیردیکی جهته مکتوبک بعضی قسملرنی آشایه به درج ایدیوروز:

۷- تشرین اول افرنجی به مصادف جمعه ایرتمی کونی قربان بایرامی اولدیغندن اسرا اوردوگاهنده آروجه بر حاضرلق واردی . لاگیرک ساعت قله سنده عثمانلی آلمان بایراقلری تموج ایدیوردی . ساعت اوندن صکره مسافرلر کلکه باشلادیلر. عثمانلی سفیری، حق پاشا حضرتلری، خارجی ناظری خلیل بک افندی، مستشار ادهم بک، ایکی آلمان جنرالی، بک چوق آلمان و عثمانلی ضابطانی و طلبه لری، آناشه میلیر شگری بک، یاش شهنشاه لطفی بک، عبدالعزیز چاوش افندی و بالخاصه خاندان سلطنت اعضاسندن سوکیلی شهزاده لریمز عثمان فؤاد، شرف الدین و عباس حلیم افندیلر حضراتی تشریف بیوردیلر . بایرام نمازیه اشتراک ایچون عربلر اوردوگاهندن ایکی بیک قدر عرب قرده شلرمنده کلدیلر . بایرام نمازی سفارت امامی حافظ شگری افندی طرفندن ادا اولندقدنصکره عبدالعزیز چاوش افندی طرفندن قربان کسمه نك تاریخی حقنده عربجه بر نطق ایراد اولنوب عالمجان افندی طرفندن شمال تورکجه سنه ترجمه اولوندی. صکره عالمجان افندی کندیس بر نطق ایراد ایتدی [۱]. ذات شاهانه نامنه قربانلر کیسه لره ضعفا و معلولینه عطایای شاهانه توزیم اولوندی. جماعت مسلمین بک ممنون اوله رق خلیفه اعظم لری ایله خاندان عالیلری واردوی هایونلری حقنده تکرار تکرار ایدیان دعا لره بر آغزندن «آمین» دیدیلر. روسیه لی اسرادن برینک ذات شاهانه به و مسافرین کرام حضرتانه فارشی بک صمیمی و قلبی تشکرلرینه سفیر پاشا حضرتلری آشاییده کی جمله لره مقابله ده بولندی :

«افندیلر! ذات شاهانه یالکیز تورکیه لی مسلمانلرک خلیفه سی دکل، فصل تورکیه لی برتورکک، بر کوردک الح پادشاهی ایسه روسیه لی برتورکک، هندستانی برهندینک، مصرلی و آفریقالی بر عربک [۱] بو مهم نطق بعضی قسملری روجه آتیدر :

«آرقداشلر! اسلام عالمک عصرلردن بری باشلابوب دوام ایدن ضمنک بک چوق عواملی و اوسه ده، نجه اولنرک آراسنده اک مهمی زم حضرت پیغمبرمنک بک چوق فائده لی بیورقلری آراسندن هیج اولمازسه هجه الوداع ده امر ایتدکیرینک ولو بهضربنیه اولسه ایفا ایله مکمل کزددر. اولنرک هجه الوداع ده عرفات» و «مناه ده خطاب ایدوب مع التأسف بک آذر قسمی ضبط ایدیان خطبه سنده آشایه کی بک مهم بیورقلری بولنور:

۱۵- صاقینلرک بندن سوکره کافرلرکی فرقه رفه اولوب آیریلرورق یکدیگرک کزک بوینه قلنج اوردما بکزا! (لا تضر بومان بعدی کفار! بعضکم رقاب بعضکم الخ - مسام) پیغمبرمن مکده کی صوک خطبه سنده بزه بوله دیمشدی. حالبوکه بز بو کون نه پایپوروز؟ میداندکلی؟ معاذاه بوکون کی میمز روس، کی میمز انگلیز، کی میمز فرانسه قومانداسی آلتنده حضرت پیغمبرمن او زمان تاسیس ایتدیکی خلافت اسلامیته صوک یاغتنی دشمنلره آلوب و برمک ایچون قان دوکیور و مسلمان قرده شلریمزه فارشی قانش قوالایپوروز .

۲- هر بریکزک قانگیز، مالگیز و عرسک دیکرلرکزه حرامدر. (ان دما کم و اموالکم و اغراضکم علیکم حرام کرمه یومکم هذا فی شهرکم هذا فی بلدکم هذا سنن ابی داود) بیورمشدی. بز بو اسرجلیل پیغمبری به اتباع ایتدکی؟ ۳- قادیلرکزه حسن معامله و حقوق زوجیه رعایت ایدیگز! دیمشدی (فانقوا الله فی النساء فانکم اخذتمهن بامانة الله الخ سنن ابی داود) حالبوکه اک مهمی اولان بو مسئله کنجه بزم حالیز بستیون بر باد . بز اولنرک کلجهک نسللرمنک آنا و آتالرنی یتیشدیرمک رفیقته حیات، حدیث شریفده بیورلدیگی کی شفیقه روح ده باقاجمزه همیشه و قزلرمنی اوکا کوره تربیه ایده جکمه ده، سوبلنمسی بک بیوک عیبده اولسه حقیقت اولدیغندن اعترافه مجبوروز، حاشا یالکیز بزم آرزولریمز ایچون یارادیلان مخلوقلر نظرله باقورق تربیه معنویه لرینی امال ایتدک . اونک ایچوندرکه بزم هیج بریمز کوچولک چاهمزه، آنا قوجاغنده و قتمزده برنجی مرسیه لریمز اولان آتالریزدن مقدس دینز و آنک تاریخی و مؤسسه، بیوک ماننر و آنک شانی تاریخی، همده جنبکیز، نیور، بار، سلیمان، سلیم، فایم کی جهانگیر

الحزبه خلیفه سی و شفقتی باهاسیدر. اولادلرینک هبسی ده نظرندده محترم وسوکیلو، هپسنده شفقت ایتمک و مرحمت آلینی اوزاتمی ایستر. فقط ایسته دیکی درجه ده باهالق وظیفه سی ایفا ایلملرینه طام اسلامک بو درجه داغنیق اولماسی بیوک بر مانع تشکیل ایتمدیکندن بهضاً آرزو ایتمک لری طرزده معاونت ایلمکه موافق اولامازلر. تقدیری دیه لیم، نه دیه لیم؟ هر نصلسه عالم اسلام هپمزکده کوردیکمز کنج خواجه افندینکده شمدی خطبه سنده سویلدیکی کبی بو حاله دوشمش. جناب حقندن دیلر و امید ایدرزکه بر قاج سنه صکره شمدیکی حالده اسیر و محکوم اولان بر جوق اسلام ملت لری رینه متعدد اسلام حکومت لری کوروروز. اونلر هبسی ده بیوک و مشفق باهاری خاقانیمزک جناح حایه لرندده مسعود و حر یاشارلر. ایسته او زمان تکمیل مسلمانلرک خلیفه لری اولان سوکیلی خاقانیمز حضرت لری آرزو بیوردقلری طرزده اولادلرینه باهالق ایده بیلیرلر.

صاف تورکجه سویلنن بو جله لر اولامان افندی طرفندن ده سادده کشدیریلرک شمال تورکلرینه، عبدالعزیز جاش افندی طرفندن عربجه به ترجمه اولنوب هر بلره آکلاتدندن صکره «باشین سوکیلی خاقانیمز! مظفراولسون اولک بهادر اوردوسی! الله بنصر السلطان!» صدالری آره سنده مراسمه ختام و برلدی.

ع. ۱.

بیوک حکایه

بابر خان

مهری: فلور آناسیتل

مترجمی: خالده اربیب

باشی بیل ۳ - جلد ۶ - صافی ۹ دمدر.

کندیسندن ممنون صیجرادی؛ بونلر اونک یابدینی ایلمک منظم پارچه ایدی. بوندن سوکرا یالین آفاق وادیلرده وپاماچلرده دولاشرکن کوزل بر نقطه ده اوطورور، مصراعرل دیزردی، چونکه وجودی وروحی پک دوشوک بر دورده ایدی. یکریمی سنه در قدرک کوچک شیلری ایله دوکوشمشدی. نهایت فرغانه، سمرقند و حصار نه ایدیلر؟ اللهک کوچوچک طوبراق پارچه لری. آرتق بونلردن بر آرز یورولیوردی، داهاکنیش بر افق بکله یوردی. خبر آلمق ایرلری حقنده، دوست و دشمنلریمز خصوصنده قائملی بر جله بیله ایتمده مدک، اک مؤثر و برنجی سرب اولان آنا قوجاغنده خالص تورک و حقیق مسلمان اولوب یتمه مدک.

«۴ — بن کیتدکدن صکره سزه رهبر اوله رق کلام الیم راضیوم. اکرده سز اوکاتمک ایدرسه کز ایدیا ضلالت صابا زسگز، دیمشدی (وای قدرکت. فیکم مالن تفلوا بده ان اعتصم به کتاب الله الخ - سن ابی داود) حالبوکه بز حضرت پیغمبرک بزه بیوک باشی دیه بر افندی کلام الله رینه بر جوق متشبهلر، جاهل صوفیلر طرفندن، یازلمش، قصداً و جهلاً اویدرلش، بر طاقم سفسطه لر و بیگ درلو خرافه لرله دوله لرلش فقط هرجه یازلمش مضر و مثل کتابلری کندمزه رهبر ایدندک. کلام الیم آکلایوب اونکده عمل ایده چکمهزه هیچده آکلادان قوری عیاره سنی یازلمش یوگلس تکرارلامق، نیچار دیه بویمزه آسمق، شفا دیه طباقله زعفرانله یازوب ایچمک کبی پک عادی حق شریعت غرچه منی اولان بر خیلی مناسبتسز اکرله اکتفا ایتمک و بویله جه هدایتیمون کوندولان کلام قدیمی جهالت و حماقتزدن طولانی عامل ضلالت اتخاذا ایتمک «بضل به کثیراً و بهدی به کثیراً و ما یضل به الا الفاسقین»